

L'educació primerenca de la criatura afectada per trastorns del llenguatge i l'audició 2012/2013

Codi: 101686

Crèdits: 6

Titulació	Pla	Tipus	Curs	Semestre
2500893 Graduat en Logopèdia	828 Graduat en Logopèdia	OT	4	2

Professor de contacte

Nom: Nuria Silvestre Benach

Correu electrònic: Nuria.Silvestre@uab.cat

Utilització d'idiomes

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Algun grup íntegre en anglès: No

Algun grup íntegre en català: Sí

Algun grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

Es recomana revisar els conceptes de les assignatures de Psicologia Evolutiva de la primera infantesa, l'Adquisició i Processament del Llenguatge i de Alteracions de l'Audició. Valoració i Intervenció

Objectius

Els principals objectius formatius de l'assignatura són els que segueixen:

1. Conèixer els processos d'adquisició del llenguatge oral de la criatura sorda comparativament amb la oient des dels diferents enfocaments teòrics.
2. Valorar les necessitats informatives, formatives i d'acompanyament psíquic de les famílies amb criatures sordes.
3. Aplicar les estratègies adequades d'orientació i consell familiar
4. Elaborar i aplicar les estratègies d'estímul a la comunicació i a l'adquisició del llenguatge oral en els primers anys de vida de la criatura sorda
5. Aplicar les estratègies adequades d'orientació i d'assessorament en els centres educatius.

Competències

- Comprendre, integrar i relacionar nous coneixements fruit d'un aprenentatge autònom.
- Demostrar que es comprenen els trastorns de la comunicació, el llenguatge, la parla, l'audició, la veu i les funcions orals no verbals.
- Demostrar que es comprenen i s'empren correctament la terminologia i la metodologia pròpies de la recerca logopèdica.
- Dissenyar, implementar i avaluar accions de prevenció dels trastorns de la comunicació i el llenguatge.
- Utilitzar les tècniques i els instruments d'exploració propis de la professió i registrar, sintetitzar i interpretar les dades aportades integrant-les al conjunt de la informació.
- Valorar de manera crítica les tècniques i els instruments d'avaluació i diagnòstic en logopèdia, així com els procediments de la intervenció logopèdica.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar els sistemes humans de comunicació com a base per comprendre els trastorns comunicatius i del llenguatge.
2. Comprendre, integrar i relacionar nous coneixements fruit d'un aprenentatge autònom.
3. Descriure i explicar l'existència de models organitzadors individuals per entendre les diferents respostes dels individus a un mateix tractament logopèdic.
4. Fer una anàlisi crítica de la metodologia i els resultats d'una recerca.
5. Identificar les diferents maneres de comunicar-se de les persones amb dèficit auditiu i explicar les implicacions que tenen en el tractament logopèdic directe amb l'infant i indirecte amb la família.
6. Orientar les famílies amb infants sords durant tot el procés d'intervenció logopèdica per afavorir el desenvolupament d'aquests infants.
7. Relacionar conceptes relatius a la comunicació obtinguts a partir de la lectura d'articles de recerca.
8. Utilitzar les tècniques i els instruments d'exploració propis de la lingüística i integrar-ne els resultats amb les dades procedents d'altres tècniques d'exploració.

Continguts

	EL
	1.1
2. L'impacte de la sordesa en les criatures afectades	
3. Metodologia d'estímul a la comunicació i al llenguatge oral	
4. Valoració del desenvolupament psíquic comunicatiu i lingüístic de la criatura sorda durant els 2 primers anys de vida	
ELS MEDIS FAMILIARS	
6. L'impacte de la sordesa en els medis familiars de les criatures sordes	
7. Metodologia d'atenció i d'acompanyament de les famílies	
L'ETAPA DE PARVULARI	
8. L'etapa de 3 a 6 Evolució i valoració	
9. Metodologia i estratègies de intervenció	
10. L'ús, motivació i activitats preparatòries a la llengua escrita	
INTERVENCIÓ EDUCATIVA I RECERCA	
11. Els entorns educatius	
12. Bases d'estratègies de intervenció i línies de recerca	

Metodologia

METODOLOGIA

La metodologia es fonamenta en interpretar les conductes visionades en vídeos o directament en el

tractament logopèdic partint dels conceptes i criteris exposats a classe o llegits en els textos presentats en al CV. Es combinen diferents activitats d'aprenentatge: Classes expositives, discussió per grups per interpretar les conductes observades, reflexió sobre els textos llegits, treball individual de interpretació de conductes i de programació d'activitats logopèdiques etc.

L'integració dels conceptes teòrics i les activitats de camp a la primera part del curs consisteixen en l'anàlisi i avaluació de conductes infantils i d'estratègies a emprar. A la segona part del curs l'estudiantat construeix ell mateix estratègies.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes expositives	24	0,96	1, 4, 5, 6, 7
Tipus: Supervisades			
Treball de camp	12	0,48	3, 4, 5, 7, 8
Tipus: Autònomes			
Lectures, observacions i elaborar programacions	112	4,48	1, 2, 3, 5, 8

Avaluació

Les evidències d'aprenentatge consisteixen en la capacitat global de l'alumnat de conèixer i aplicar les tècniques d'exploració i tractament de la criatura sorda als primers anys de vida i dels medis educatius en que creix, mitjançant tres primers treballs que corresponen a tres etapes en l'adquisició del llenguatge oral (activitats d'avaluació núm.1,2,3) i dues activitats d'avaluació final, núm.4 i 5, en que s'explora la capacitat de integració de les competències aplicades a cada etapa evolutiva en les bases teòriques corresponents i en els criteris d'intervenció logopèdics bàsics.

* NO PRESENTAT: S'han de realitzar al menys 4 de les 5 activitats per presentar l'assignatura

* ASSIGNATURA SUPERADA: Sempre que l'activitat 4 i la 5 siguin aprovades

* REVALUACIÓ: Es pot fer una revaluació d'una evidència no presentada o no superada sempre que la nota de conjunt no sigui inferior a 4. Es farà a la setmana 19

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
1.Inicis de la comunicació en el medi familiar	15	0	0	1, 2, 5, 6
2 Inicis de l'estructuració sintàctica	15	0	0	2, 3, 5, 6, 8
3.L'adquisició del discurs i inicis de la llengua escrita	15	0	0	3, 5, 6, 8
4.Examen sobre els conceptes bàsics de l'assignatura i la seva aplicació	40	2	0,08	1, 2, 4, 6, 7
5.Treball escrit sobre valoració i estratègies logopèdiques	15	0	0	2, 3, 5, 6, 8

Bibliografia

A la Web del grup GISTAL hi han les actes de 2 congressos internacionals organitzats pel GISTAL, I i II Congressos Internacionals sobre Sordeses Comunicació i Aprenentatge en les que es troben presentacions d'interès referents a l'orientació familiar (Dromi 2006;Brown 2010) i a l'educació primerenca.

També es poden consultar les Webs que segueixen:

www.phonak-us.com Programa infantil

www.auditory-verbal.org

www.johntracyclinic.org

Calvo, J.C. y Maggio, M. (2003) *Audición Infantil: Marco referencial de adaptación audioprotésica infantil* Clipmedia Ediciones Barcelona.

Dromi,E.(2003) Assessment of Prelinguistic Behaviors in Deaf Children: Parents as collaborators. *Journal of Deaf Studies and Deaf Education* 8:367-82

Furmanski,H. (2003) *Implantes Cocleares en Niños. (Re) Habilitación auditiva y Terapia auditiva verbal*. Nexus Ediciones

GISTAL (2002) *L'alumnat Sord a les Etapes Infantil i Primària. Criteris i Exemples d'Intervenció Educativa*. Servei de Publicacions Universitat Autònoma de Barcelona.

Bellaterra,

Grandari, F. (2003) "Aspectos Relacionados con la Implantación de Programas de Identificación e Intervención habilitadora Precoz" *FIAPAS* nº 90 Gener/ Febrer 2003 p.p. 57-61

Lutterman, D. (1979), trad. al castellà (1985) *El niño sordo como orientar a sus padres*. Ediciones Científicas La prensa médica mexicana. México.

Lutterman, D. et al. (1999) *The young Deaf Children* York Press Inc., Baltimore Mayland.

Martínez, R. y otros (2003) "Resultados de aplicar durante 1 año un protocolo universal de detección precoz de la hipoacusia en neonatos" *Acta Otorrinolaringol. Esp.* 54; p.p. 309-315

Medà, C. (2001) "Detección de la Sordera e Intervención Temprana" *Comunicar* nº 15

Palacios, J. (1987) "Contenidos, estructuras y determinantes de las ideas de los padres. Una investigación empírica" *Infancia y Aprendizaje* 39-40 p.p.113-136

Palacios, J. y otros (1994) "Evaluación de los contextos familiares y extraescolares en los años preescolares: escalas HOME y ECCERS" *Infancia y Aprendizaje* 66, p.p.71-88

Silvestre, N., Cambra, C., Laborda, C., Mies, A., Ramspott, A., Rosich, N., Serrano, C. y Valero, (2000) *La Sordera Comunicación y Aprendizaje* Ed. Mason Barcelona.

Silvestre,N.& Serrano,C. (2002) La criatura sorda a l'etapa infantil a: GISTAL: *L'alumnat sord a les etapes infantil i primària*. P.P. 35-69 Servei de publicacions Universitat Autònoma de Barcelona. Barcelona.

Silvestre,N.Ramspott,A. (2002) Valoración del discurso narrativo y de sus precursores en el alumnado con déficit auditivo: Influencia de las modalidades comunicativas. Separata FIAPAS Nº 2004

Silvestre, N. i Cambra, C. (2001) *Orientació Familiar de la Criatura Sorda*. Vídeo Ed. GISTAL Departament de Psicologia de L'Educació. Universitat Autònoma de Barcelona

Silvestre,N & Laborda,C. (2005) Los inicios de la comunicación y la adquisición del lenguaje oral en el alumnado con sordera en Victor Acosta (Ed.) *La Sordera desde la diversidad cultural y lingüística* Masson.Barcelona p.p. 83-113

Silvestre,N. La comunicación entre madres oyentes y criaturas sordas de 1 a 7 años de edad (2009) Separata FIAPAS 126

Spencer, P.E., Erting, C.E. & Marschark, M (2000) *The Deaf Child in the Family and at School. Essays in honor of Kathryn P. Meadow-Orleans*. Lawrence Erlbaum Associates Publisher London

Talbot, P. (2002) *Temas de Terapia Auditivo-Verbal: Una Selección de Apuntes*.

Vinter, S. (1994) *L'Émergence du Langage de l'Enfant Déficient Auditif. Des premiers sons aux Premiers Mots*. Masson Paris

Yoshinaga Itano, Ch. (2003) From screening to Early Identification and Intervention: Discovering Predictors to Successful Outcomes for Children with Significant Hearing Loss. *Journal of Deaf Studies and Deaf Education* 8: 1 Winter. p.p. 11-30